

KUNGA ACIS: BĪBELES PASAULES REDZĒJUMS

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

Sak 15:3; ģj 12:7–10; Ef 6:12; Atkl 20:5, 6; Jņ 1:1–14; Mk 12:9–31.

ATMIŅAS PANTS:

“Tā Kunga acis ir visur, un tās noraugās kā uz ļaunajiem, tā arī uz rimtajiem” (Sak 15:3).

Poļu dzejnieka Česlava Miloša dzejolis sākas ar to, ka viņš apdzejo savus iedomātos dzīvniekus: runājošus trušus, runājošas vāveres un tamlīdzīgi. Tiem “ir tikpat daudz kopīga ar reāliem dzīvniekiem,” viņš raksta, “cik mūsu izpratnei par pasauli ar reālo pasauli”. Dzejoli viņš noslēdz ar vārdiem: “Padomā par šo un nodrebi.”

“Nodrebēt” varbūt ir pārāk skarbs vārds, bet tā ir patiesība, ka tik daudz no tā, ko cilvēki domā par pasauli, varētu būt pilnīgi nepareizi. Piemēram, gandrīz 2000 gadus daudzi pasaules gudrākie un vislabāk izglītotie cilvēki domāja, ka zeme nekustīgi atrodas Visuma centrā. Mūsdienās daudzi visgudrākie un vislabāk izglītotie cilvēki domā, ka cilvēks ir attīstījies no primitīvām dzīvības formām.

Kā cilvēki mēs nekad neskatāmies uz pasauli no neitrālas pozīcijas. Mēs to vienmēr un tikai redzam caur filtriem, kas ietekmē to, kā mēs skaidrojam un saprotam pasauli ap mums. Šo filtru sauc par pasaules uzskatu, un tas ir tik svarīgi, ka mēs mācām saviem jauniešiem un pat vecākajiem draudzes locekļiem Bībeles pasaules redzējumu.

Iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 24. oktobrī.

Kunga acis

Kāds Oksfordas universitātes profesors izteica teoriju, ka ne mēs, ne pasaule un ne arī kaut kas no tā, kas ir ap mums, nav reāls. Patiesībā mēs esam digitāli, citplanētiešu radīti radījumi ar ļoti spēcīgiem datoriem.

Lai gan šī ir interesanta teorija, tā izceļ virspusē svarīgu jautājumu: kāda ir realitātes būtība?

Ir divas ļoti plašas iespējamās atbildes, pat ja tikai viena no tām ir saprātīga. Pirmā ir, ka universs – un viss, kas ir tajā, ieskaitot mūs, – vienkārši ir. Neviens to nav radījis, neviens to nav veidojis. Tas vienkārši ir šeit. Tas vienkārši ir brutāls fakts. Nav dieva, nav dievu, nav nekā dievišķa. Realitāte ir tīri materiāla, tīri naturāla. Kā kāds teica pirms 2500 gadiem (šī nav jauna ideja), ir tikai “atomi un tukšums”.

Cits skatījums ir, ka universu radījusi kāda dievišķa būtne (vai būtnes). Tas patiešām šķiet loģiskāk, saprātīgāk, jēgpilnāk nekā doma, ka universs vienkārši ir, bez kāda paskaidrojuma. Šis viedoklis ietver naturālo pasauli, “atomu un tukšuma” pasauli, bet nebeidzas ar to. Tas norāda uz realitāti, kas ir daudz plašāka, dziļāka un daudzšķautņaināka nekā ateistiski materiālistiskais skatījums, kas tik bieži tiek skandēts mūsdienās.

Ko šie panti saka par idejām, kas ir izskanējušas šodienas tēmā? Ps 53:1, Sak 15:3, Jņ 3:16, Jes 45:21, Lk 1:26–35. _____

Jebkuras kristīgas izglītības centrā ir ne tikai Dieva realitāte, bet arī raksturs, kāds Viņš ir – tuvs Dievs, kas mīl mūs un sadarbojas ar mums. Viņš ir brīnumu Dievs, kas, lai arī izmanto dabas likumus, nav piesaistīts šiem likumiem un var pārkāpt šos likumus, kad Viņš vēlas (piemēram, Jēzus ieņemšana). Šī skatījuma mācīšana ir īpaši noderīga mūsdienās, jo liela daļa intelektuālās pasaules, kļūdaini apgalvojot, ka zinātne to atbalsta, atklāti un nepieklājīgā veidā māca savu ateistisko un naturālistisko pasaules skatījumu.

Padomājiet, cik šaurs un ierobežots ir ateistiskais pasaules skatījums pretstatā Bībeles skatījumam, kas (kā augstāk minēts) ietver dabas pasauli, bet nav tajā ierobežots. Kāpēc beigās Bībeles pasaules skatījums vienkārši ir loģiskāks un saprātīgāks nekā šis ateistiskais sāncensis? _____

Leibnica jautājums

Pirms daudziem gadiem vācu domātājs un rakstnieks, vārdā Gotfrīds Vilhelms Leibnics, uzdeva jautājumu, kas, iespējams, ir vissvarīgākais un fundamentālākais jautājums, kāds vien iespējams: “Kāpēc ir kaut kas, nevis nekas?”

Kā šie jautājumi atbild uz Leibnica jautājumu? 1Moz 1:1, Jņ 1:1–4; 2Moz 20:8–11, Atkl 14:6, 7; Īj 12:7–10. _____

Ir pārsteidzoši, ka Bībelē vienkārši kā pati par sevi saprotama un pieņemta ir Dieva eksistence. 1Moz 1:1 nesākas ar virkni loģisku argumentu (lai gan tādu ir daudz) par Dieva eksistenci. Tā vienkārši pieņem Viņa eksistenci (sk. arī 2Moz 3:13, 14), un, sākot ar Dievu kā Radītāju, tās lappusēs tiek atklāta visa pieejamā patiesība.

Radišanas doktrīna ir fundamentāla arī jebkurai kristīgai izglītībai. Viss, kam mēs kā kristieši ticam, balstās uz sešu dienu radišanas doktrīnu. Bībele nesākas ar informāciju par salīdzināšanu vai par likumu, vai par krustu, augšāmcelšanos un Kristus otro nākšanu.

Nē, tā sākas ar informāciju par Dievu kā Radītāju, jo neviena no šīm citām mācībām nav jēgpilna ārpus realitātes par Dievu kā mūsu Radītāju.

Tāpēc Bībeles pasaules uzskatam ir jāuzsver radišanas doktrīnas svarīgums. Šis uzsvars kļūst ļoti svarīgs arī tāpēc, ka mācība ir piedzīvojusi pilnu frontālo uzbrukumu zinātnes vārdā. Evolūcija – mācība, ka miljardiem gadu laikā no grūdieniem lēni un nejauši attīstījusies dzīvība, – ir iznīcinājusi ticību Bībelei miljoniem cilvēku. Ir grūti iedomāties mācību, kas būtu vēl pretējāka Bībelei un kristīgajai mācībai kopumā. Tāpēc ideja, ka evolūcija kaut kā var tikt saskaņota ar Bībeles radišanas mācību, ir pat sliktāka nekā ateistiskā evolūcija. Tas nav iespējams, neliekot par izsmieklu Bībeli un kristīgo ticību kopumā.

Dievs lūdz mūs katru nedēļu pavadīt vienu septīto daļu no savas dzīves, lai pieminētu sešu dienu radišanu, – tas ir kas tāds, ko Viņš neprasa saistībā ar nevienu citu mācību. Ko tam vajadzētu stāstīt mums par to, cik fundamentāla un svarīga šī doktrīna ir kristīgajā pasaules skatījumā? _____

Bībeles pasaules uzskats

Kā teikts ievadā, neviens no mums neskatās uz pasauli no neitrālas pozīcijas. Piemēram, ateists skatās uz varavīksni debesīs un neredz neko citu kā tikai dabas fenomenu. Tam nav nekādas citas nozīmes, kā tikai tā, ko cilvēks nolemj tai piešķirt. Turpretī kristietis, kas raugās uz to no Bībeles pasaules skatījuma, redz ne tikai dabas fenomenu, kurā mijiedarbojas ūdens un gaisma, bet arī apstiprinājumu Dieva apsolījumam neiznīcināt pasauli plūdus (1Moz 9:13–16). “Ak, cik liela ir Dieva pretimnākšana un mīlestība uz maldīgajiem radījumiem, ka Viņš par savu derības zīmi ar cilvēkiem licis padebešos šo krāšņo varavīksni! [...] Dieva nodoms bija, ka tad, kad vēlākās paaudzes jautās par krāšņās varavīksnes nozīmi, kas apņems debesis, vecāki bērniem varētu atbildēt, atkārtojot stāstu par grēku plūdiem un sakot, ka Visvarenais licis varavīksni padebešos par zīmi, ka ūdens nekad vairs zemi nepārplūdinās.” (Elena Vaita “Sentēvi un pravieši”, 106. lpp.)

Septītās dienas adventistiem Bībele ir ticības pamats. Tā māca pasaules skatījumu jeb “filtru”, caur kuru mums jāredz un jāsaprot pasaule, kas var būt ļoti mulsinoša un sarežģīta. Raksti rada veidni, lai palīdzētu mums labāk saprast realitāti, kuras daļa mēs paši arī esam, un tā mūs bieži samulsina un apmiglo prātu.

Kādas patiesības ir atrodamas šajos pantos, kas var palīdzēt mums labāk saprast realitāti, kurā mēs atrodamies? Ef 6:12; Mk 13:7; Rm 8:28; Māc 9:5; Atkl 20:5, 6. _____

Kā septītās dienas adventistiem mums vajadzētu stipri pieķerties Bībeles mācībai, jo tā ir Dieva atklātā patiesība, kas mums paskaidro daudzas lietas par pasauli, ko citādi mēs nezinātu un nesaprastu. Tāpēc visai kristīgajai izglītībai vajadzētu būt iesakņotai un pamatotai Dieva Vārdā, un jebkurai citai mācībai, kas ir tai pretēja, ir jātiek atmestai.

Kādas ir dažas Bībeles mācības, kas ir pretrunā tam, kam cilvēki tic? Kāpēc šai atšķirībai vajadzētu mācīt mums to, cik svarīgi ir stingri pieķerties Dieva Vārdam? _____

Pielūdziet Pestītāju

Lai arī cik svarīga mūsu ticībai ir radīšanas doktrīna, tā nepastāv viena pati, īpaši Jaunajā Derībā. Tā bieži nāk kopā un ir cieši saistīta ar mācību par glābšanu. Un tāpēc, atklāti runājot, kritušajā pasaulē, kur ir grēks un nāve, ar radīšanu vien nepietiek. Mēs dzīvojam, mēs cīnāmies, mēs ciešam (tas notiek ar mums visiem), un kas pēc tam? Mēs nomirstam ne svinīgāk kā tie dzīvnieki, kas tiek sabraukti uz šosejas.

Vai tas ir jauki?

Tāpēc tikpat svarīga mūsu pasaules skatījumam ir arī mācība par glābšanu – un tas nozīmē, ka visas mūsu ticības centrā ir Jēzus Kristus, krustā sists un augšāmcēlies.

Izlasi Jņ 1:1–14. Ko šie panti mums stāsta par to, kas bija Jēzus un ko Viņš ir izdarījis mūsu labā? _____

Izlasīsim arī pirmā eņģeļa vēsti: “Un es redzēju citu eņģeli laižamies debesu vidū; tam bija mūžīgs evaņģēlijs sludināms tiem, kas dzīvo virs zemes, un visām tautām un ciltīm, valodām un tautībām; viņš sauca stiprā balsī: ‘Bīstieties Dieva un dodiet Viņam godu, jo ir atnākusi Viņa tiesas stunda; pielūdziet To, kas radījis debesis un zemi, jūru un ūdens avotus” (Atkl 14:6, 7). Ievēro, ka “mūžīgais evaņģēlijs” ir tiešā veidā saistīts ar Dievu kā Radītāju. Kad mēs saprotam, ka Dievs, kas mūs ir radījis, ir tas pats Dievs, kas cilvēka miesā nesa sodu par mūsu grēkiem, tad nav brīnums, ka esam aicināti Viņu pielūgt. Kāda vēl varētu būt mūsu reakcija, ja mēs saprotam, kāds patiesībā ir mūsu Dievs?

Šī iemesla dēļ Kristum, krustā sistajam, ir jāpaliek centrā visam, ko mēs mācām; tā ir mācība, kurā ir jāiekļauj arī otrā nākšana, jo Kristus pirmā nākšana bez otrās īstenībā neko labu mums nesola, vai ne tā? Balstoties uz Rakstiem, mēs varētu teikt, ka Kristus pirmā un otrā nākšana ir divas daļas no viena un tā paša notikuma – glābšanas plāna.

Pakavējies vairāk pie domas, kas izteikta Pirmajā Jāņa vēstulē, ka Tas, kurš visu radījis, “kas ir” (Jņ 1:3), bija Tas, kurš nomira pie krusta mūsu dēļ. Kāpēc pielūgsmei vajadzētu būt loģiskai un dabiskai reakcijai? _____

Dieva likums

Pirms vairākiem gadiem Francijas tauta debatēja par nāvessodu jautājumu: vai to vajadzētu atcelt? Tie, kas iestājās par atcelšanu, sazinājās ar slavenu franču rakstnieku un filosofu, vārdā Mišels Fuko, un palūdza viņu uzrakstīt rakstu viņiem par labu. Tas, ko viņš aizstāvēja, bija ne tikai nāvessoda atcelšana, bet arī visas cietumu sistēmas atcelšana, aicinot atbrīvot visus cietumniekus.

Kāpēc? Jo Mišelam Fuko visas ētikas sistēmas šķita tikai cilvēciski veidojumi, cilvēciskas idejas, kas izdomātas, lai kontrolētu ļaužu masas. Tāpēc, viņaprāt, šiem morāles kodeksiem nav patiesas leģitimitātes.

Lai arī cik ekstrēma ir viņa nostāja, tas, ko mēs šeit redzam, ir loģiskas sekas problēmai, kas patiesībā nemaz nav tik jauna. Mozus to risināja senajā Israēlā pirms tūkstošiem gadu. “Nedariet jūs tā, kā mēs to šodien darām: ikviens, kā tam šķiet pareizi esam” (5Moz 12:8, sk. arī Soģu 17:6, Sak 12:15).

Ja mums nevajadzētu darīt to, kas ir pareizi tikai mūsu pašu acīs, – citiem vārdiem, tā kā mēs paši neesam taisni, svēti un pietiekami objektīvi, lai zinātu, kas ir morāli pareizi –, tad kā mēs varam zināt, ko darīt? Atbilde, protams, ir: Kungs, kas radīja mūs, iedeva mums arī morāles kodeksu, pēc kā dzīvot. Varbūt mūsu acis neredz pareizi, bet Kunga acis vienmēr redz pareizi.

Ko šie panti māca mums par morālu uzvedību? 5Moz 6:5, Mk 12:29–31, Atkl 14:12. _

Ja mēs padarām glābšanu par mūsu kristīgā pasaules uzskata centru, tad (kā mēs redzējām pagājušajā nedēļā) Dieva likumam, desmit baušļiem, arī ir jābūt centrā. Galu galā no kā tad mēs esam glābti, ja ne no grēka, kas ir likuma pārkāpšana (Rm 3:20)? Evaņģēlijam nav jēgas ārpus Dieva likuma, kas ir viens no iemesliem, kāpēc likums mums vēl joprojām ir saistošs, neskatoties uz tā nespēju mūs glābt. (Tieši tāpēc mums ir vajadzīgs evaņģēlijs.)

Tāpēc visai septītās dienas adventistu izglītībai vajadzētu uzsvērt to, ko Elena Vaita nosauca par “likuma mūžīgumu” (“Lielā cīņa”, 63. lpp.), kas ietver sabatu. Ja izglītība ir ar nodomu, lai palīdzētu mūsos atjaunot Dieva līdzību šajā dzīvē, cik vien tas ir iespējams, tad pat pašā pamata līmenī Dieva likumam vajadzētu tikt ievērotam Kristus parauga gaismā kā ētikas un morāles kodeksam, kas parāda mums, kas patiesībā ir pareizi Dieva acīs.

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

“Patiesais audzināšanas mērķis ir atjaunot Dieva līdzību dvēselē.” (Elena Vaita “Sentēvi un pravieši”, 595. lpp.) Paturot šo domu prātā, mēs varam saprast, kāpēc stabils kristīgais pasaules skatījums ir būtisks adventistu izglītībā. Galu galā, kā mēs iepriekš redzējām, izglītība pati par sevi ne vienmēr ir laba. Cilvēki var būt izglītoti, viņiem pat var būt augstākā izglītība – uzskatos un attieksmēs, kas ir pretrunā Bībelē atrodamajiem principiem. Tāpēc kā septītās dienas adventistiem mūsu izglītības sistēmai ir jābūt balstītai uz kristīgu pasaules skatījumu. Tas nozīmē, ka visas vispārīgās izglītības, zinātnes, vēstures, ētikas, kultūras un pārējās jomas jānāca no šīs perspektīvas, pretēji citām izglītības sistēmām, kas runā pretī vai vienkārši ignorē to. Kā teikts iepriekš, bet to ir vērts atkārtot: nav tādas perspektīvas kā neitrāla. Visa dzīve, visa realitāte tiek uzlūkota caur pasaules uzskatu filtriem, neatkarīgi no tā, cik konkrētais pasaules uzskats ir pārlicinošs un sistemātisks. Tāpēc ir svarīgi, lai visas septītās dienas adventistu izglītības pamatā būtu Bībeles pasaules skatījums.

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Kādus piemērus tu vari atcerēties no vēstures, kur visa izglītības sistēma bija (vai joprojām ir) ļoti destruktīva? Ko skolēniem tur mācīja, un kā mēs varam mācīties no viņu kļūdām? Kā mēs varam pasargāt savu izglītības sistēmu no šīm destruktīvajām ietekmēm?

2. Šīs nedēļas tēma apskatīja dažus galvenos punktus kristīgajā pasaules skatījumā: Dieva eksistenci, radīšanu, Bībeli, glābšanas plānu un Dieva likumu. Kādus svarīgus elementus vēl vajadzētu iekļaut jebkurā pilnīgā kristīgā pasaules skatījuma formulējumā?

3. Kāds 18. gadsimta domātājs reiz rakstīja: “Ak, sirdsapziņa! Sirdsapziņa! Tu, dievišķais instinkts, tu, nezinošo un gūstā esošo, bet tomēr brīvo un saprātīgo vadonis, – tu, nekļūdīgā labā un ļaunā noteicēja, kas liek cilvēkam līdzināties Dievībai.” Kas pareizs un kas nepareizs šajā formulējumā?

4. Izlasi vēlreiz Elenas Vaitas citātu: “Patiesas audzināšanas mērķis ir atjaunot Dieva līdzību dvēselē.” Ko tas nozīmē? Kā tas parāda mums, kāpēc adventistu izglītībai ir jābūt tik atšķirīgai no tā, kā pasaule skatās uz izglītību?